

Magisterská práce Kateřiny Pejsarové *Antropologie kybersexu propojení těla a kyberprostoru* se zabývá, jak už název napovídá, problematikou kybersexu. Autorka v anotaci uvádí, že cílem její diplomové práce bylo obsáhnout téma sexuality v kyberprostoru jakožto sociálním prostorem. Dále se zabývá motivací aktérů, reakcemi okolí, výhodami a nevýhodami kybersexu a také otázkou, zda je kybersex považován za nevěru. Hlavními výzkumnými otázkami jsou: 1) Proč informanti provozují tuto formu sexuální aktivity? 2) Jak reaguje okolí? 3) Je mezi informanty považován kybersex za nevěru? Autorka využila polostrukturovaných rozhovorů a prováděla etnografický výzkum kyberprostoru. Práce splňuje nároky diplomové práce po formální stránce, autorka píše bez chyb, text je přehledně členěn do kapitol. Zde, bohužel, výčet kladných stránek práce, na které bych rád poukázal, končí.

Autorka si vybrala aktuální a zajímavé téma, otázkou pro mne ale zůstává, jaký přínos má její práce. Proč je důležité, jestli je kybersex považován aktéry za nevěru? Na své otázky autorka odpovídá, postrádám ovšem hlubší vhled do problematiky, ačkoliv již na toto téma psala bakalářskou práci.

V teoretické části autorka představuje Bourdieho sociální prostor a Foucaultovo pojetí sexuality. V praktické části s těmito koncepty ovšem nepracuje. Také mi není zcela jasné, proč byla do textu zařazena kapitola Pornografie, ačkoliv autorka sama definuje kybersex jako sexuální aktivitu do níž jsou online zapojeni minimálně 2 lidé. Kapitola o internetu je zbytečně rozsáhlá. Způsob, kterým autorka představuje dějiny internetu či popis technických parametrů webové kamery do práce nepatří a zabírají místo, které mohlo být využito například k podrobnější rešerši tématu kybersexu v sociálních vědách.

Praktická část není bohužel o moc přesvědčivější. Autorka si zvolila velmi citlivé a intimní téma, přesto se jej rozhodla zkoumat metodou polostrukturovaných rozhovorů. Nejsm si jist, nakolik je možné považovat výpovědi neznámých lidí přes chatovací stránky za vhodné a dostatečné a jistě to vyžaduje důkladnou reflexi. Autorka vstupuje do terénu s hypotézou (50), což není pro socioantropologický výzkum příliš obvyklé, ani žádané. "Etnografie není Metoda. Etnografování je kreativní proces, ve kterém se prolíná vytváření dat, teoretizace, reflexivita, různé způsoby psaní stejně jako sociální vztahy v terénu i epistémické komunitě.

Jako „situovaný empirismus“ ho charakterizuje intelektuální otevřenost a principiální důraz na porozumění mnohoznačnosti, nikoli potvrzování či vyvrácení jednoznačných hypotéz (Malkki 1997).”, píše Stockelová a Abu Ghosh (2012).

Snaha o definování, která se ukazuje na stanovení hypotézy, je také zjevná třeba hned v první otázce rozhovoru: Víte, co je kybersex? Autorka si kybersex sama definovala a aktéři jsou touto její definicí následně svazováni. Pokud by bylo jasné definování pro autorku významné, potom stojí za zamyšlení, zda by nebylo vhodnější artikulovat definici až na základě výpovědí samotných aktérů. Druhá výzkumná otázka také nepřesvědčuje. Ve snaze zjistit „Jak reaguje okolí?“, autorka si vystačí s odpověďmi samotných aktérů, aniž by získala postoje „okolí“. V závěru práce stojí, že většina offline informantů vyhledává kybersex s partnerem, který je fyzicky nepřítomen. Tento závěr se mi jeví příliš banální a zobecňující. S přihlédnutím k tomu, že jí byli někteří informanti doporučeni s tím, že je jejich partner na stáži, nezní takové zjištění nijak překvapivé. Naopak trochu překvapí, že autorka tento moment dostatečně nereflektuje. Pokud by měla jiné informanty, nemohla by dojít k odlišným poznáním? Autorka si uvědomuje citlivost tématu, to jí ovšem nebrání dělat rozhovor s oběma partnery naráz. Mezi informanty chybí gayov a lesby. Také jsem postrádal placené formy sex chatů.

Magisterskou práci Kateřiny Pejsarové *Antropologie kybersexu propojení těla a kyberprostoru* doporučuji k obhajobě a navrhuji známku 3.

Otázky do diskuze:

- 1) Jaký je přínos této práce?
- 2) Jak by autorka strukturovala kybersex jako sociální prostor, jaké pozice by kteří aktéři zastávali?
- 3) Jaké mocenské síly můžeme rozpoznat v kybersexu?

Vypracoval: Tomáš Ryška, Ph.D.